

продуктивності праці, але не враховують зниження ефективності роботи самої іноземної компанії, а, отже, реальні втрати можуть бути в рази більшими. Дослідження показують, що від 16 до 40% експатів, скерованих для виконання певного виду роботи в розвинуті країни, і майже 70% тих, хто працював в країнах, що розвиваються, повертаються значно раніше, ніж заплановано [6]. Так, майже 1/3 британських експатів залишають місця роботи в зарубіжних компаніях достроково. При цьому середні витрати, пов'язані з таким поверненням або звільненням експата, майже втричі вище розміру його річної зарплати.

З метою запобігання крос-культурним проблемам, на нашу думку, менеджменту міжнародних компаній слід звертати особливу увагу на основні чинники, що визначають позитивний результат роботи іноземних фахівців та ефективність роботи крос-культурних колективів, а саме:

- ретельний підбір кандидатів для міжнародної діяльності;
- навчання;
- об'єктивна оцінка і винагорода;
- закінчення проекту (продовження контракту, повернення фахівця в свою країну, направлення його на нову локацію для виконання наступного проекту).

Усі зазначені заходи повинні бути спрямовані на досягнення спільної мети - детального ознайомлення з колективом і новими обов'язками, новим культурним середовищем, засвоєння моделей поведінки, пристосування до середовища і, нарешті, як підсумок, ототожнення особистих інтересів і цілей із загальними цілями колективу і організації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Панібратець І., Ветренко Д. Іноземні менеджери в українських компаніях: плюси та мінуси співпраці / О. Мельник // Всеукраїнський щоквартальний журнал «Молоко і ферма». – 2011. - № 2 (05). – С. 42-44.*
2. *Orrells K. Intercultural Communication: Globalization and Social Justice / Kathryn Sorrells. - SAGE Publications, Inc., 2013. – 312 p.*
3. *Стефаненко Т.Г. Етнопсихологія. / Т.Г. Стефаненко; – 4-е изд., испр. и доп. - М.:«Аспект-пресс», 2006. – 368 с.*
4. *Польова Н. М., Кулик Я. О. Управління адаптацією нових працівників / Н. М. Польова // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. - № 12. – С. 47-50.*
5. *Foster N. The persistent Myth of high expatriate failure rates / N. Foster // Journal of Human resource Management. – 1997. – № 8. – P. 177-205.*

Штурмак Наталія Юріївна студентка Зкурсу
Стефанишин Лілія Стефанівна, к.е.н.,
доцент кафедри гуманітарних та
фундаментальних дисциплін

ПРОЦЕС РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА, ЯК КОМПЛЕКС РЕОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ

В економіці дуже часто застосовується термін «реструктуризація» і трактується в різних підручниках і в різних джерелах, та кожним автором по-різному. Іноді під реструктуризацією розуміють розділення багатого масштабного підприємства на окремі

структурні підрозділи, тобто створюється декілька суб'єктів господарювання, які є незалежними.

У методичних рекомендаціях Міністерства економіки України під реструктуризацією державних підприємств розуміються організаційно-економічні, правові, технічні заходи, які направлені на зміну самої структури підприємства, його управління та форм, а також ефективності налагодження виробництва. Дуже часто вважають, що процесами реструктуризації, займаються слабкі, неплатоспроможні підприємства, які знаходяться в кризовому становищі і перебувають на межі банкрутства, але це не означає, що досить прибуткові підприємства не використовують різні варіанти реструктуризації [1].

Інколи навіть досить успішні підприємства задля свого більш потужного функціонування та закріплення своїх лідерських позицій на ринку застосовують реструктуризацію, але сам її вид залежить від виду діяльності підприємства.

Для того, щоб здійснювалися процеси, які стосуються реструктуризації інколи можуть бути потрібні додаткові інвестиції на модернізацію, розробку нової методики роботи, впровадження нових технологій та нової продукції, яка проникне на ринки збуту та зможе протриматись там досить довгий час, і що найголовніше, збільшить прибуток підприємства. Ці дії можуть здійснюватися в межах стратегічної реструктуризації, але це потребує досить довгої та клопіткої діяльності, яка займає великий відрізок часу. Проте, деякі з них можна зробити швидко протягом 10-12 місяців, але при цьому ми можемо використовувати тільки внутрішні можливості підприємства.[2]

Зміни, що проводяться в процесі реструктуризації можуть стосуватись різних підходів, а саме:

- модернізації, тобто процес, який стосується оновлення устаткування та технологій виробництва підприємства;
- реорганізація – зміни які стосуються розподілу праці та потоків інформації;
- адаптація – пристосування певних елементів підприємства до вже існуючих умов. [2].

Отже, в широкому розумінні реструктуризація передбачає зміну: кількох сфер функціонування, це може бути і маркетинг, і фінанси, і виробництво; вона не реалізовується одноразово, а є постійним інструментом впливу; може охоплювати майнові перетворення; підлягає постійному корегуванню і модифікації в ході реалізації. Слід зазначити, що особливості реструктуризації значною мірою залежать від самого її виду. Розрізняють реструктуризацію:

- залежно від мети змін – санаційну, адаптаційну, випереджаючу;
- залежно від об'єкту зміни – операційну, реструктуризацію власності і фінансову;
- в залежності від тривалості періоду – стратегічну і оперативну [3].

Одним із важливих видів реструктуризації є санаційна або іншими словами відновна. Такий вид реструктуризації застосовується, тоді коли підприємство знаходиться у передкризовому або кризовому стані, а основною метою є вихід з цієї кризи. Основними напрямками реструктуризації в цій ситуації є: зменшення фізичних обсягів виробництва, скорочення ресурсів, пропозиції та ринків [4].

В короткостроковому періоді здійснюється оперативна реструктуризація тобто, коли підприємство не може розраховувати на зовнішні джерела фінансової допомоги і вирішує всі питання в рамках санаційної реструктуризації. Вона визначає головні види діяльності ринків і компаній, виявляє слабкі сторони у здійсненні основних функцій і

розробляє конкретні пропозиції щодо усуненню зайвих ресурсів з мінімальними витратами [4].

В довгостроковому періоді здійснюється стратегічна реструктуризація. Вона ґрунтується на оперативній реструктуризації і поєднує в собі залучення вже і зовнішніх і внутрішніх джерел в межах випереджаючої та адаптаційної реструктуризації на відміну від оперативної. Вона передбачає певні дії, такі як: диверсифікація виробництва та використання нових ринків збуту [4].

Підбиваючи підсумки, можна зробити висновок, що при умовах, коли підприємство знаходиться в складних умовах для існування і повноцінної роботи, не обов'язковим є його закриття. Досить важливим є його реструктуризація, яка може повести за собою зміни в роботі чи напрямі самої діяльності, або ж оновлення вже існуючого асортименту, який приносить збитки та призводить до банкрутства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про банкрутство підприємств» від 10.05 2000 року № 993 / [Електронний ресурс]- Режим доступу :<http://zakon.rada.gov.ua> .
2. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника чи визнання його банкрутом» від 05.11 2015 року №342 993 / [Електронний ресурс]- Режим доступу :<http://zakon.rada.gov.ua> .
3. Ананченко А. Е. «Банкрутство в Україні» збірник нормативних актів Х : 2001. – 246 с.
4. Андрущак Є. М. «Діагностика банкрутства українських підприємств» // Фінанси України. – 2004. – № 9. – с. 118.

**Ворох Ірина Іванівна, магістр 1 курсу,
Білецька Ірина Мирославівна, к.е.н., доцент,
завідувач кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту,**

МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ ЯК НАПРЯМ АКТИВІЗАЦІЇ ТРАНСФЕРУ ІННОВАЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

На сучасному етапі розвитку туризм - це одна із найбільш диверсифікованих галузей, що включає в себе різноманітні види та підвиди діяльності. Так, в сферу туризму зараховуються не лише подорожі пізнавального характеру і відпочинку, а й процеси паломництва, ділові поїздки, поїздки з відвідування чи участі в культурно-масових заходах і. т. д. При чому такі тенденції притаманні не лише окремим дистанціям, а носять глобальний характер.

Зважаючи на вищевказане в сфері міжнародного туризму умовно можна виділити два своєрідних сегменти (рис. 1):

- «Подорожі з метою розваги, духовного і фізичного оздоровлення та різного роду відпочинку»;
- «Діловий туризм».

Подорожі з метою розваги і відпочинку складають основу міжнародного туристичного обміну. На їх частку припадає більше двох третіх всього попиту. У зв'язку з цим конкуренція внутрі цього сегменту туристичних послуг є надзвичайно активною. Висока активізація конкуренції призвела до встановлення високих стандартів якості цієї сфери і як результат постійного нарощування обсягів інвестування з боку держав в відповідну інфраструктуру. Такі тенденції зумовили